Poštnina plačana v gotovini

Leto LXXII., št. 23 a — Ljubljana, sobota 28. januarja 1939 — Cena Din 1.—

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 80 petit vrst á Din 2, do 100 vrst á Din 2.50 od 100 do 300 vrst á Din 3, večji inserati petit vrsta Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.— Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knaflova ulica štev. 5 Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Senzacionalna razkritja rumunske policije:

Preprečen državni udar železne garde

Na pravoslavni praznik bogojavljenja so nameravali ubiti kralja in člane vlade ter proglasiti diktaturo Železne garde, ki bi uvedla v Rumuniji fašističen režim — Sedaj so prijeli tudi glavnega voditelja teroristov

BUKAREŠTA, 28. jan. e. Po službenih vesteh je bil včeraj aretiran profesor Horija Siba, ki ga smatrajo za vodjo teroristov Železne garde. Horija Siba je sodeloval s poročnikom Dimitrescom, s katerim je sestavil naravnost peklenski načrt, ki naj bi bil izveden na dan bogojavljenje. Če ne bi bilo slučajne eksplozije 4. januarja, ki je porušila teroristično delavnico in opozorila policijo na priprave teroristov, bi teroristi na dan bogojavljenja s plamenicami in bombami ter ročnimi granatami, ki so jih imeli pripravljenih nad 1500, izvedli svoj peklenski načrt. Službeno poročilo ugotavlja, da so hoteli teroristi na dan bogojavljenja, ko bi šli kralj, člani vlade in drugi odličniki v sprevodu od trga Calea Victoria proti Tampanici, napasti sprevod s plamenicami, bombami in granatami, tako da bi hkrati izvršili atentat na najvišje činitelje v državi. Takoj nato bi teroristi poskušali zavzeti vsa važna javna poslopja in proglasiti diktaturo Železne garde.

Vsa rumunska javnost je silno razburjena zaradi teh odkritij in prebivalstvo je hvaležno policiji, da se ji je pravočasn oposrečilo odkriti ta peklenski načrt in z enim samim udarcem paralizirati celokupno akcijo te teroristične skupine, ki je še ostala v državi po smrti Codreana. V službenih krogih poudarjajo, da gre za osamljen poskus teroristov. Naglašajo, da so namreč vsi bivši legionarski vodje, ki so v tem pokretu popreje zavzemali važne položaje in so bili voditelji gibanja, podali izjavo, s katero se odrekajo vsaki akciji, obenem pa so pristopili k sedanjemu režimu, trdno odločeni, da bodo v bodoče delali samo v korist naroda in države. Poskus uporabe bomb in celega arzenala orožja za ubijanje ljudi namreč nazorno kaže, da to pot ne gre za kako ideološko akcijo, temveč za patološki primer.

Policija nadaljuje z vso vnemo preiskavo. Mislijo, da se bo to pot oblastem posrečilo, da iztrebijo še zadnje ostanke Železne garde. V začetku prihodnjega tedna se prične v Kljužu proces proti teroristom, ki so napravili atentat na rektorja Stefanesca Goanga. Mislijo, da bodo vsi krivci obsojeni na smrt. V ostalem je bilo sklenjeno, da se uporabi smrtna kazen ne samo proti atentatorjem, temveč tudi napram vsem sodelavcem poročnika Dimitresca, ki je bil v zvezi s profesorjem Vasilom Gripescom in ki je spreejmal denar in navodila od profesorja Horija Sibe.

Italijanske grožnje Franciji

Oficiozni komentar o stališču Italije do Francije

Milan, 27. januarja. AA. Revija »Relazioni Internazionali« prinaša članek o francoskem stališču napram zmagi generala Franca. Španska meščanska vojna se približuje koncu ter je zdaj stopilo v prvo vrsto drugo vprašanje, vprašanje kompenzacije za francoske interese. Pariški »Temps« je v svojem članku z dne 24. januarja zahteval, naj Francija zahteva po zmagi generala Franca gotove garancije na račun nacionalne Španije. Na ta način lansira francoska vlada vesti o aspiracijah na otok Minorco in na španski Maroko. Te vesti se že dalje časa širijo v gotovem delu tiska. Francoska vlada na ta način sama razmišlja o možnosti spremembe sedanjega stanja v Sredozemskem morju. Taki nameni francoske vlade pomenijo izzivanje ter bi take politične tendence mogle izzvati prej vojno kakor pa jo preprečiti. Debata o zunanji politiki v francoskem parlamentu je bila zelo značilna, ker se je gibala v istem smislu. Francoski zunanji minister Bonnet je zavzel dvoumno stališče ter ni hotel govoriti o »kompenzacijah in garancijah«, ki jih istočasno zahteva organ zunanjega ministra. **Če se vzame v ozir, da je Francija odgovorila odločno z »ne«, ko je Italija postavila svoje zahteve, potem je treba naglasiti, da je Francija v toku zadnjih dni še bolj naglasila svoje negativno stališče. Ako Francija ostane še nadalje pri svoji dosedanji politiki, potem se lahko zgodi, da bo špansko vprašanje in vprašanje italijanskih zahtev zahtevalo istočasno akcijo. Ob tej priliki bi se reševali tudi razni drugi evropski problemi, ki še vedno niso rešeni. Francoska vlada mora računati s tem, da bi ves italijanski narod prijel za orožje, ako bi Francija poskušala razširiti svojo oblast na teritorije, ki niso njeni.** Odkar je na čelu italijanskega naroda zmagovalec in tvorec njene veličine Benitto Mussolini, je italijanski narod odločnejši kakor kdajkoli prej v obrambi svojih pravic, ki jih bo branil z vsemi sredstvi.

Demonstracije v Rimu

Rim, 28. jan. e. **Zaradi padca Barcelone so imeli včeraj dijaki v Rimu prosto in tudi na univerzi ni bilo predavanj. Zaradi tega se je zbralo več sto dijakov in hotelo** pred francosko poslaništvo ter francoski institut, da demonstrirajo proti Franciji. Oblasti so pa hitro poslale na ulico vojaštvo in policijo. Dvesto karabinjerjev je zaprlo vseh šest ulic, ki vodijo na trg Farnese, kjer je francosko poslaništvo. Neprestano vzklikajoč proti Franciji so dijaki nato krenili v notranjost mesta in demonstrirali proti trgovcem, ki niso razobesili zastav, in proti lastnikom trgovin, ki niso Italijani.

Važna seja francoske vlade

PARIZ, 28. jan. e. Danes bo seja ministrskega sveta pod predsedstvom predsednika republike Lebruna. Na seji bodo sklepali o vprašanjih zunanje politike v zvezi s padcem Barcelone, glede vpoklica italijanskih rezervistov in zadnjih protifrancoskih demonstracij v Italiji. Seji pripisujejo posebno važnost ker smatrajo zunanjepolitični položaj v vseh političnih krogih za izredno resen. Več tujih listov je prineslo vest, da je francosko vojno ministrstvo pozvalo na vojaške vaje gotovo število rezervistov. Uradni krogi to vest kategorično demantirajo.

Španske vojne še ne bo konec

Republikanci se ne mislijo vdati in hočejo braniti Madrid do zadnjega

VALENCIJA, 28. jan. AA. General Miaja je izjavil dopisniku Havasa, da Madrid ni pesimističen zaradi dogodkov v Kataloniji. Prestolnica je pripravljena tudi danes enako kakor leta 1936 braniti vsako ped zemlje. Morala ljudstva je zelo visoka Republikanski Španiji ostane še nadalje široko polje borbe.

General Casa, namestnik poveljnika republikanskih čet na madridskem bojišču pa je izjavil, »da bo španska vojna trajala toliko časa, dokler se prava Španija ne vrne Špancem«.

Francovci prodirajo dalje

BURGOS, 28. jan. AA. Uradno poročilo poveljstva nacionalnih čet pravi ,da so nacionalne čete napredovale 22 km severno od Barcelone ter zasedle važno mesto Mataro Na centralnem bojišču so nacionalne čete zasedle važno prometno križišče Artez.

Problem beguncev

Pariz, 28. jan. e. Zunanji minister Bonnet je včeraj sprejel ruskega veleposlanika Surića, takoj za njim pa španskega poslanica Blasca Martineza. S španskim poslanikom je razpravljal glede sprejema španskih beguncev na francosko ozemlje. Francija bo skrbela za begunce, kar je sprejela tudi vsa skupščina z odobravanjem na znanje. V Franciji pričakujejo te dni prihod najmanj 100.000 beguncev iz Španije. Francoske oblasti so ukrenile vse potrebno za hitro namestitev in prehrano teh beguncev. Pričakujejo, da bo glavni del beguncev prišel po cesti preko Andore, ki pa je močno zasnežena. Ponekod je sneg visok poldrugi meter. Iz francoskih obmejnih krajev so poslali delavce, da očistijo cesto, da bodo nesrečneži lahko prišli čez Pireneje. Begunce bodo razmestili v treh okrožjih južne Francije.

Zunanje ministrstvo je izdalo naslednje poročilo: Zunanji minister Bonnet je sprejel španskega poslanika, ki mu je razložil, da je imela španska vlada sejo v zvezi z vprašanjem določitve nevtralnega pasu v Španiji ob francoski meji, kamor naj bi se namestilo okrog 150.000 beguncev, žen, otrok in starcev, in je prišel do zaključka, da je nemogoče ustvariti tak pas. Poslanik španske republike je predlagal Bonnetu, naj begunce iz republikanske Španije razmestijo v južni Franciji, ali pa naj jih prepeljejo v južno Afriko. Bonnet je odgovoril španskemu poslaniku, da bo glede na človekoljubnost tega predloga predlagal ministrskemu svetu, naj reši zadevo v tem smislu. General Franco pa je sploh odklonil vsak predlog glede določitve nevtralne cone.

Po potresu kuga in lakota

Strahotna razdejanja v Čilu — Že okrog 30.000 mrtvih — Škoda gre v milijarde

Santiago de Chile, 28. jan. e. Položaj v področju, ki je bilo prizadeto po potresu, je vedno bolj resen in nevaren za one, ki so preživeli katastrofo. Pomanjkanje živil je namreč vedno bolj občutno, poleg tega pa so že izbruhnile nevarne epidemije, ker leže mrliči po ulicah in se trupla v vročini razkrajajo. Prebivalstvo prosi v svojem obupu po radiu za pomoč, zlasti, da mu naglo pošljejo kemikalije za razkuževanje vode. Včeraj je bilo ustreljenih več ljudi, ki so hoteli ropati in krasti. Po zadnjih vesteh je katastrofa zahtevala 20.000 do 30.000 smrtnih žrtev, med temi jih je samo v Chillanu 10.000. Usoda več tisoč ljudi je povsem neznana. Oblasti so mobilizirale vojsko, zlasti pionirske in tehnične oddelke, ki so neumorno na delu, vendar gre reševalna akcija in pokopavanje mrličev, ki so večinoma pod razvalinami, počasi izpod rok. V nekaterih mestih, ki so bila po potresu najhujše prizadeta, leže mrliči kar po ulicah. Po vesteh posebnega dopisnika United Press je ponekod škoda tako ogromna, da je ni mogoče preceniti. Oškodovana je seveda tudi lastnina tujih podanikov. Nemška, francoska in angleška letala neprestano krožijo nad potresnim ozemljem in skušajo nuditi prebivalstvu pomoč. Iz Santiaga je krenilo na pot več tisoč avtomobilov z živili in raznimi potrebščinami, vendar pa skoraj ne morejo naprej, ker so pota razdejana, porušeni pa tudi vsi mostovi. Sodijo, da znaša samo v Concepcionu škoda nad 300 milijonov pezet. Ogroženo prebivalstvo bo evakuirano.

Smernice notranje in zunanje politike Turčije ostanejo nespremenjene

Izjava novega ministrskega predsednika — Soglasna zaupnica narodne skupščine

Carigrad, 28. jan. e. Novi predsednik turške vlade Refik Saidam je sprejel domače in tuje novinarje, ki jim je dal daljšo izjavo, v kateri je med drugim poudaril: V turški politiki ne bo nobenih sprememb. Vse delo se bo nadaljevalo, kakor je bilo doslej. Razne vesti o uvedbi stare pisave, verskega pouka v šolah, odstranitvi žensk iz pisarn, so popolnoma izmišljene. Vlada ne bo ukinila ne socialne svobode, ne ženskih pravic. Prav tako bo tudi smer zunanje politike ostala neizpremenjena.

Včeraj popoldne se je nova vlada predstavila narodni skupščini. Po govoru predsednika vlade, ki je pojasnil glavne smernice programa vlade, je bilo glasovanje, pri katerem je skupščina soglasno izrazila vladi zaupnico. Sodijo, da je bila včeraj zadnja seja skupščine, ki bo zdaj najbrže razpuščena in bodo v kratkem nove volitve, najbrž že v februarju ali pa v začetku marca.

Spremembe v angleški vladi

London, 28. januarja. AA. Reuter: Reuter izve, da bo predsednik vlade Chamberlain verjetno že danes izvršil rekonstrukcijo svoje vlade. Smatrajo, da bo ministrstvo za dominione poverjeno siru Thomasu Inskipu, za ministra za koordinacijo državne obrambe pa bo imenovan lord Catfield, bivši mornariški minister.

Paul Morand prispel v Beograd

Beograd, 28. jan. e. Včeraj je prispel v Beograd sloviti francoski književnik Paul Morand, ki bo predsedoval podunavski komisiji, katere sedež je sedaj v Beogradu.

Prost prehod nemške vojske preko ČSR

London, 28. jan. e. V Angliji je zbudila največjo senzacijo vest, da sta Nemčija in Češkoslovaška podpisali sporazum, na podlagi katerega lahko nemške vojaške čete prekoračijo Češkoslovaško kadarkoli, ne da bi zaprosile za prehodno dovoljenje češkoslovaške oblasti.

Zaposlitev italijanskih delavcev v Nemčiji

Berlin, 28. jan. br. Tu je bil v torek podpisan dogovor, po katerem bo Nemčija zaposlila letos 37.000 italijanskih poljskih delavcev, ki bodo nameščeni po raznih delih Nemčije in na kmetijah.

Ameriška letala za Francijo in Anglijo

Pariz, 28. jan. h. »Paris Midi« poroča iz New Yorka, da se vodijo med Francijo in Zedinjenimi državami pogajanja za nabavo 600 vojnih letal. Prva pošiljka 120 letal je že v delu in bo poslana v Francijo sredi februarja. Prav tako se vodijo pogajanja tudi med Ameriko in Anglijo glede dobave 500 vojnih letal.

Roparski napad na vlak v Nemčiji

Pri Dessauu so hoteli izropati poštni vlak

Berlin, 28. jan. g. Pri Dessauu je bil davi ob 4. izvršen drzen roparski napad na sta tik ob cesti-hon zxečslu0,čžxnd rbjl2p vlak. Na mestu, kjer vodi železniška proga tik ob cesti, je čakal neki avtomobil, ki je nato spremljal vlak. Iz avtomobila so streljali na vlak in hudo ranili strojevodjo in vlakovodjo ter enega sprevodnika. Ko je kurjač vlak ustavil, so roparji vdrli v poštni voz in prebrskali vse poštne pošiljke. Iskali so denar, ki ga pa k sreči ni bilo, ker je bila večja pošiljka denarja poslana v Haale s prejšnjim vlakom. Roparji so očividno hoteli priti do te pošiljke. Ko so videli, da bodo ostali praznih rok, so zmetali vso pošto iz vlaka in nato pobegnili z avtomobilom. Dogodek je izzval veliko razburjenje in vse kaže, da je že nekaj časa sem na delu dobro organizirana gangstrska družba, ki ima najbrže na vesti razne drzne napade zadnjega časa.

Borzna poročila.

Curih, 28. januarja. Beograd 10, Pariz 11.7025, London 20.7125, New York 443.125 Bruselj 74.90, Milan 23.30, Amsterdam 238.12, Berlin 177.62, Praga 15.15, Varšava 83.75, Bukarešta 3.40.

Politični obzornik

Glasilo nadškofa dr. Šarića o katoliških strankah

Na drugem mestu poročamo o sporu med zagrebško klerikalno »Hrvatsko stražo« in sarajevskim »Katoličkim tjednikom« radi članka, ki ga je le-ta objavil 8. t. m. o katoliških strankah. V boljše razumevanje tega spora naj tu navedemo bistvene odstavke iz dotičnega članka, ki je dal povod za konflikt med zagrebškim in sarajevskim katoliškim organom. »Katolički tjednik« je napisal: »Nobena politična stranka se ne sme identificirati s cerkvijo in se predstavljati kot poklicana branilka in predstavnica cerkvenih in katoliških interesov. Prav tako se ne sme nobena politična stranka ponašati s katoliškim imenom, ker ni med politiko in cerkvijo nobene povezanosti. Cerkev ni bila osnovana za to, da bi urejevala pozemeljske stvari, marveč je bila ustanovljena za to, da rešuje duše. To naj bi imeli stalno in vsikdar pred očmi duhovniki-politiki... Katoliške stranke spadajo danes že v preteklost. Zremo jih samo še v Belgiji, Švici, na Holandskem in na Slovaškem kot nesodobnostni pojav. Posnemati hočejo bivši nemški katoliški centrum, ki pa je tudi že propadel. Take stranke niso nikdar in nikjer dosegle kakih posebnih uspehov za cerkev in za katoliško stvar, ker niso bile dalekovidne in ustvarjajoče. Zato gledamo z veliko skepso na slovaške ministre monsignore in na njihov totalitarni režim... Nikdar ne rodi vmešavanje cerkvenih krogov v politiko nobenega blagoslovljenega sadu ne za cerkev, ne za narod. Cerkev in politika ne smta biti pod enim krovom, ker sta to dva povsem različna svetova. Vera mora biti nad politiko, ker sicer škoduje sebi in politiki.«

Rusi ali Ukrajinci?

V novosadskem dnevniku »Dan« je napisal inž. Milivoj Matić članek »Ukrajinci v Vojvodini«. V njem se zavzema za to, da bi odslej imenovali v Vojvodini naseljene Maloruse, ki so se priselili iz Podkarpatske Rusije, ki je bila pred tedni preimenovana v Podkarpatsko Ukrajino — Ukrajince. Proti Matićevim predlogom je v istem listu z vso odločnostjo nastopil znani novinar in bivši narodni poslanec Dimitrije Klicin. V svojem članku, v katerem pobija Matićeva izvajanja, dokazuje, da Ukrajinci kot narod sploh ne obstojajo. Maloruski prebivalci vzhodne Galicije in Podkarpatske Rusije so sebe vedno imenovali Ruse in svoj jezik ruščino. Rusine, Rutene in kasneje Ukrajince je umetno ustvarila Avstrija. V petdesetih letih preteklega stoletja je na ukaz cesarja Franca Jožefa minister grof Stadion poklical k sebi na Dunaj voditelje galiških Rusov in zahteval od njih, da se v bodoče ne imenujejo več Rusi, marveč samo Rusine ali Rutene, češ da bo sicer vlada proti njim postopala z vso strogostjo. Tako je nastala »rusinska« ali »rutenska« narodnost. Toda pojma »Rusin« in »rusinski« sta še preveč spominjala na »Rus« in »ruski«, zato so na Dunaju kmalu iznašli novo narodnost mesto rusinske — ukrajinsko in novo »rusinsko« domovino — Ukrajino. Narod, ki mu je Avstrija hotela vsiliti tudi mesto cirilice latinico, ni hotel ničesar slišati ne o »rusinstvu«, ne o »ukrajinstvu«, pač pa se ji je posrečilo pridobiti za svoje načrte armado podkupljive inteligence, ki je za Judeževe groše prevzela propagando za ukrajinstvo. Klicin zaključuje svoj članek: »Posebnega ukrajinskega jezika ni, nego samo malorusko narečje ruskega jezika. Zato so prebivalci Južne Rusije (ruske Ukrajine), vzhodne Galicije (sedaj v sestavu Poljske), Bukovine (sedaj v sestavu Rumunije) in Podkarpatske Rusije po svoji narodnosti samo Rusi, a ne Ukrajinci, pa naj so pravoslavne ali grškokatoliške vere. Ukrajinsko ime je samo pokrajinskega pomena, kakor je krajinsko v Srbiji, krajišniško v Bosni (in kranjsko v Sloveniji, dostavljamo mi), a ni in ne more biti obeležje posebne narodnosti, odvojeno od ruskega imena. Zato ni treba, da bi mi vsiljevali našim tako zvanim »Rusinom« ukrajinsko ime!

Siromak Ivan Cankar

Sarajevski »Katolički tjednik« poroča iz Sibinja: »Na Treh kraljev dan 5. t. m. so priredili neki studenti iz Slavonskega Broda in okolice tako zvani kulturno-prosvetni večer v Sibinju. Pri tej priliki so uprizorili igrokaz »Hlapec Jernej in njegova pravica« znanega socialističnega slovenskega pisca Ivana Cankarja, potem recitacijo v zboru »Klasje«, recitacijo izrekov pok. dr. Ante Radića in neke pesmi. S formalne strani je bil program dobro izveden in izvežban, toda radi svoje socialno-revolucionarne in brezbožniške tendence ga nikakor ni mogoče priporočati ne s katoliško-verskega, ne s hrvatsko-narodnega stališča. Pri izvedbi so sodelovali tudi neki bivši dijaki brodske gimnazije, znani radi levičarske propagande, in nekateri Židje. Vsa prireditev, dasi so jo reklamirali kot čisto hrvatsko-prosvetno, je vendarle bila od začetka do konca izvedena v marksističnem duhu... Ne moremo dovoliti, da bi se pod plaščem hrvatstva širile brezbožniške komunistične ideje...«

Pereče zadeve Pobrežja

Iz razgovora s štirimi uglednimi pobreškimi gospodarskimi in nacionalnimi delavci

Pobrežje, 27. januarja.

Ne samo Maribor, ampak tudi njegova bližnja okolica, ki je v tesnem, strnjenem stavbnem sklopu s samim mestom, je doživela v 20 letih svobodnega narodnega in državnega življenja razvoj, kakor si ga tudi največji optimisti niso mogli misliti. »Slovenski Narod« je priobčil že lepo število poučnih in zanimivih člankov, v katerih se je s številčnimi in drugimi navedbami prikazal sijajen razvoj nekaterih mariborskih predmestij, zlasti **Studencev in Tezna.** Toda tudi Pobrežani smo na lep razvoj Pobrežja v povojni dobi ponosni. Nekoč kmečka naselbina se pretvarja vse bolj v industrijsko delavsko naselbino, pa tudi prosvetno, nacionalno in socialno življenje je doživelo lep in koristen razmah.

Da seznanimo svoje čitatelje s tem razvojem in zlasti z aktualnimi potrebami našega prijaznega Pobrežja, smo se obrnili na nekatere odlične predstavnike Pobrežja s prošnjo, da nam prikažejo in razjasnijo vse ono, kar je v živem stiku s perečimi zadevami Pobrežja.

Starosta pobreškega Sokola, član občinske uprave in zaslužni nacionalni delavec Tone Požar nam je odgovoril na naša vprašanja takole:

— Kaj je s Sokolskim domom na Pobrežju?

— Pobreški Sokoli se tudi marljivo gibljemo. Telovadnica je dograjena. Seveda ima društvo radi teh prepotrebnih investicij nekoliko dolga. Prepričani pa smo, da bomo s podporo vnetih podpornikov ta dolg kmalu odplačali. Prvo prireditev smo že imeli v novi telovadnici. Bilo je to na silvestrovo, ki smo ga pobreški Sokoli prvič obhajali pod lastno streho. Slovesna otvoritev telovadnice bo dne 16. aprila t. l. ko bomo povabili tudi mariborsko in vso okoliško nacionalno javnost. V doglednem času pa bomo pričeli z gradnjo celotnega Sokolskega doma, da izvedemo na ta način velikopotezni načrt, kakor smo si ga zamislili v okviru sokolske Petrove petletke.«

— Sedaj veliko govore in pišejo o gradnji nove ceste. Vodila naj bi skozi Pobrežje, in bi spajala Tezno z novim mostom, ki naj bi se gradil v Melju. Zanimalo bi nas, vaše mnenje o tem.

— Lahko vam brez nadaljnjega rečem, da je iskrena želja vseh Pobrežanov brez razlike, da bi se ta načrt čim preje uresničil. Od tega si Pobrežani precej obetamo in upamo, da ne bomo doživeli v tem pogledu nobenega razočaranja. Zemljišče za gradnjo te ceste so nekateri pobreški posestniki, kakor ste že poročali, brezplačno odstopili. Drugi zopet so ga odstopili proti nizki odškodnini, so pa tudi kakšni, ki reflektirajo na precej visoko odškodnino. Ne bi hotel kritizirati. Zanimivo pa je, da imamo nekatere člane oziroma funkcionarje občinskega odbora, ki bi morali s svojim vzgledom naprej in ki bi se tudi lahko priključili onim, ki so pripravljeni brezplačno ali vsaj proti nizki odškodnini odstopiti del svojega zemljišča za novo cesto, ki bo nedvomno velikega gospodarskega pomena. Seveda pa je tu cesta brez pomena, če ne bo mostu.

Za Pobrežje bo ta cesta velike važnosti. Za svojo osebo prav nič ne dvomim, da bi se s tem znatno dvignilo gospodarsko socialno stanje Pobrežja, saj bi skoro polovica prometa, ki gre sedaj po državnem mostu mimo nas, bila usmerjena preko novega mostu v smeri Tezna-Ptuja. Opozoril bi le na pobreške gramoznice, iz katerih dobivajo gramoz skoro vsi mariborski stavbeniki. V tem oziru bo zelo dobrodošel nov most, ker ne bo potem nobenega prometnega zastoja, kakor ga opažamo sedaj, ko je vozovni promet preko Drave dejansko omogočen le z brodom, ker se veliki ovinek preko državnega mostu ne izplača. Nemalokrat je ta brodovni promet tudi precej riskanten, zlasti po zimi, ko plavajo na površini Drave ogromne ledene plošče. Posebne koristi bodo imeli med drugim tudi kmetje iz pobreške okolice, ki so po večini vozniki. Število njihovih voženj bo na dan precej večje, saj morajo sedaj nemalokrat čakati po cele pol ure na prevoz. Opozoril bi, da gre skoraj ves gramoz za gradnjo cest v slovenskih goricah iz pobreških gramoznic. V zvezi s tem bi bilo treba tudi sprožiti vprašanje nove ceste proti Sv. Petru. Projekt ceste je povsem posrečen, tako da bi bili na vse strani zadovoljni.

Glede pridobitev povojnega Pobrežja pa je dejal g. Tone Požar: Sokolsko društvo je zelo agilno. O telovadnici in Sokolskem domu sem že rekel svojo besedo. Sokoli se pridno vežbajo. Pa tudi na prosvetnem polju kaže Sokol lepe uspehe. Pobreški gasilci so tudi delavni. V načrtu imajo nabavo modernega gasilskega avtomobila. Gasilski inventar se iz leta v leto smotrno spopolnjuje. Na Pobrežju deluje tudi Rdeči križ in druga nacionalno kulturna ter človekoljubna društva. Pevsko društvo »Zarja« se tudi zadovoljivo razvija. Nacionalno kulturni pomen tega društva je v tem, ker goji narodno pesem. Sodeluje pri vseh pobreških prireditvah in se marljivo pripravlja na svoj tretji koncert, ki bo predvidoma v aprilu.

Bivši šolski upravitelj in prosvetni preporoditelj povojnega Pobrežja g. **A. Klemenčič** je glede načrtov o gradnji novega mostu izrazil sledeče mnenje: Vsi Pobrežani upamo, da bo navzlic pesimizmu, ki se opaža v gotovih krogih, vendarle uresničen načrt gradnje prepotrebnega meljskega mostu. Gre le še samo za višino že dovoljenih in predvidenih prispevkov. Vsaj mariborska mestna občina bi morala odobriti večji znesek, kakor 200.000 din, saj je gradnja novega mostu prvenstveno vendarle v interesu Maribora samega. Čim bi bil meljski most dograjen, bi bil promet na glavnem mostu občutno razbremenjen.

Ugledni gostilničar in posestnik ter odlični nacionalist Štefan **Renčelj** pa je k pobreškim vnrašanjem poudarjal sledeče:

»Na Pobrežju se iz leta v leto množi prebivalstvo, ki pripada tekstilnemu delavstvu. Zlasti temu bi bil novi most zelo dobrodošel. Pobreški obrtniki in vsi drugi pridobitni sloji pa bi imeli veliko gospodarsko korist od projektirane ceste skozi Pobrežje do Tezna. Glede vprašanja **priključitve občine Pobrežje k mestu Mariboru,** pa sem bil od vsega začetka mnenja, da se mora priključiti cela občina Pobrežje, če se že o tem odloča, ne pa da bi se priključili in amputirali le najboljši deli naše občine. V zadnjem času se tudi mnogo ogovori o novem **pokopališču** na Teznem. Po mojem skromnem mnenju naj bi se pokopališče uredilo v bližini Marije Device v Brezju, kjer je toliko lepega in suhega prostora. Ljudje bi lahko šli mimo sedanjega pokopališča, kjer bi opravili pietetno dolžnost napram pokojnim svojcem in bi potem lahko obiskali tudi novo pokopališče pri Devici Mariji v Brezju.

Glede **na specialne in pereče potrebe Pobrežja** je g. **Renčelj** mnenja, da bi bil za Pobrežje nujno potreben **živilski trg.** Prebivalstvo naraščа, čez leta bodo vsa sedaj prazna zemljišča posejana z majhnimi hišicami, ki jih je iz leta v leto čedalje več.

Ne morem pa mimo opazke v zvezi z občinskim uradom, ki spada v središče občine. Zgradila naj bi se posebna primerna hiša, v kateri naj bi bili prostori, občinskega urada, orožniške postaje in pošte. Na Pobrežju čutimo veliko potrebo po **samostojni orožniški postaji.** Prav tako tudi **po pošti.** Pretežno večino pobreškega prebivalstva pa tvori delavstvo. Zaradi tega je treba misliti tudi na **Delavski** dom, **na sirotišnico** in slične socialne ustanove.

Od nove projektirane ceste od Weberjeve gostilne na Tezno, Ptuj, Ormož itd. si obetamo Pobrežani poživljenje tujskega prometa. Dvignilo se bo gospodarstvo, pomen Pobrežja bi znatno narastel.

Danes moramo Pobrežani do železniške postaje na Tezno ali pa v Maribor. Na obe strani dobre pol ure. Čim bi bil zgrajen novi meljski most, pa bi bili na postaji v 5 do 10 minutah.

Potrebno pa bi bilo razširiti tudi **narodno šolo,** tako da bi ustrezala vsem potrebam sodobne higiene in sodobnega vzgojstva.

Predsednik okoliškega gostinskega združenja g. M. **Holz** pa je podal sledečo jedrnato izjavo: »Pozdravljamo vsako iniciativo glede mostu in ceste. Dobro bi bilo, če bi se izkazalo, da naš dvom ni upravičen. Sama cesta pa nam ne bo nič pomagala, če ne bo mostu.«

Pobreški gasilci so zborovali

Četa šteje 35 rednih, 350 podpornih in 3 častne člane

Pobrežje, 27. januarja.

Te dni je bil dobro obiskan občni zbor agilne gasilske čete na Pobrežju. Občni zbor je otvoril in vodil zaslužni predsednik Anton Klemenčič. Njegovim toplim uvodnim pozdravnim besedam je sledilo izčrpno poročilo tajnika J. Klemenčiča, iz katerega posnemamo:

Gasilska četa si bo nabavila nov avto, ki bo pobreškim gasilcem izdatno pomagal k napredku. Četa šteje 35 rednih članov, 350 podpornih in 3 častne člane. Skupnih sej je bilo 13. Blagajnik Maks **Kašman** je poročal, da izkazuje stanje blagajne 33.967.87 din dohodkov in 33.844.25 din izdatkov. Sledilo je poročilo poveljnika Rudolfa **Stanica.** Pobreški gasilci so imeli lani skupno 19 vaj. Udeležili so se številnih nastopov. Rešilna postaja je nudila pomoč v 32 primerih. O lepem razvoju naraščajskega odseka je poročal tov. Milan **Klemenčič.** G. Anton **Pšeničnik** pa je predlagal odboru razrešnico. V vseh poročilih se je zrcalila prizadevna vnetost pobreških gasilcev, ki uživajo tudi podporo pobreške občine. Četa je sodelovala pri 15 požarih in je obvarovala prizadete občutne škode. Članstvo se izpopolnjuje duhovno in tehnično, tako da slovi pobreška gasilska četa kot ena najboljših ob naši meji.

Pri slučajnostih sta pohvalno pozdravila občni zbor boter četnega avtomobila ravnatelj Anton **Krejči** in pobreški župan **Stržina.**

Občnemu zboru so prisostvovali tudi zastopniki Sokola, Rdečega križa in pevskega društva **»Zarje«.**

Humanitarnim društvom in človekoljubnim ustanovam

Informativen sestanek v zadevi novega pravilnika o humanitarnih ustanovah

Maribor, 27. januarja.

Že od meseca decembra lanskega leta, pa vse do danes je zanimanje humanitarnih društev in organizacij v državi osredotočeno na pravilnik, ki je izšel v »Službenih novinah kraljevine Jugoslavije« dne 6. decembra 1938, in ki prav v živo zadeva vse humanitarne ustanove. Pravilnik je medtem že stopil v veljavo, potem ko je bil objavljen v »Službenem listu« z dne 21. januarja t. l.

O pravilniku samem in njegovih nedoglednih posledicah za vse naše človekoljubne ustanove, je poročalo že večkrat naše dnevno časopisje ter prikazovalo neizmerno škodo, ki bi nastala, ako bi se pravilnik začel izvajati. Mirno lahko trdimo, da so s pravilnikom prizadeti socijalno najšibkejši sloji in da bi izvajanje istega pomenilo pravo katastrofo splošnega humanitarnega delovanja.

Zato je povsem razumljivo, da so prizadeta društva in organizacije napravile potrebne korake, da se na pristojnih mestih prikaže ogromno zlo, ki bi se storilo tem prostovoljnim podpornim ustanovam in ki bi čez noč porušilo vse, kar so si tekom let z nesebičnostjo in požrtvovalnostjo zgradile, da so ob najnujnejših trenutkih lahko pomagale svojemu bližnjemu.

Prizadete ustanove so v vseh večjih krajih države sklicale informativne sestanke, na katerih so njeni predstavniki tolmačili članom in članicam pravilnik ter jim prikazovali vso resnost in nevarnost, ki jo pravilnik prinaša. Tak informativen sestanek je bil tudi v Ljubljani v nedeljo 15. januarja t. l. Sestanka se je udeležilo članstvo omenjenih ustanov v izredno visokem številu, kar je pač dokaz, da se isto zaveda, kaj mu preti, ako bi se pravilnik začel izvajati.

Dobrodelno društvo grafičnega delavstva v Ljubljani je sklenilo sklicati podoben informativni sestanek tudi v Mariboru in sicer v nedeljo 29. t. m. o pol 10. uri dopoldne v Gabrinovi dvorani. Na sestanku bodo poročali o položaju in ukrepih, ki so se že izvedli, da se pravilnik spremeni, predstavniki človekoljubnih ustanov iz Ljubljane. V interesu vseh prizadetih dobrodelnih ustanov je, da se sestanka udeleže polnoštevilno po svojem članstvu, ki bo moglo dobiti iz poročil delegatov jasno sliko.

PLANINSKI PLES
1. februarja
MARIBOR
Sokolska dvorana (Union)

Ljubezni in praktične dejavnosti nam manjka

Ljubezen, ne denar je graditelj narodnih domov na meji!

Glas od severne meje

Še živo se spominjajoč rojstva našega planinskega društva pred skoro pol stoletjem in dobro vedoč, kako je bilo tako rekoč iz nič polagoma pa sigurno res ustvarjeno za naše sicer skromne razmere naravnost ogromno narodno planinsko premoženje (planinskih koč, gostišč, naprave potov itd.), se kar ne morem načuditi temu že dolgočasno postajajočemu jadikovanju po zgraditvi planinskih domov ob naši meji, toda s pomočjo Ljubljane, Beograda in sploh vseh drugih, le ne — **nas samih!** Če bi bila v tej dobi res samoodločujoča le tuja pomoč in le v denarju, bi moralo biti že vse naše obmejno pogorje preplavljeno s samimi planinskimi gostišči, toliko krika in vika se je že razlilo menda že po vseh naših listih. Ker pa še ni prišlo niti do nakupa koščka slovenske zemlje vrh Sv. Duha na Kozjaku, — in do tega ni prišlo, ker ni denarja — mora biti pravi vzrok še kje drugje in ne le samo v denarju. In ko se spomnim, kako so naši prvi pionirji, graditelji prvih slovenskih planinskih koč — na na ponižnem hribčku Kozjaku, marveč tam gori visoko nad večnim snegom in ledeniki — vse to takrat še veliko težje delo pričeli, pa primerjam njihovo delo z delom naših klicarjev po planinskih domih na Kozjaku, vidim pred seboj široko zevajoče brezno: **Ljubezni manjka! In praktične dejavnosti!**

Vprašajte Rušane, kako so oni gradili »Ruško kočo« in »Planinko«! Vprašajte še zdaj v Mariboru živeče Nemce, kako so oni v nekaj mesecih postavili našo današnjo »Mariborsko kočo«. Ali pa malo potrpite, da vam na to vprašanje jaz preskrbim primeren odgovor. Med tem naj samo še opozorim na eno njih poti do uspeha: še celo predpustno zabavo, kakor jih imate tudi vi (n. pr. 1. febr. v **Mariboru veliki planinski ples**) so izrabili izrecno v ta namen. Mislite tudi na ta zgled!

Mariborske in okoliške novice

— **80-letnico rojstva** obhaja te dni g. **Franc Podreka,** daleč naokoli znani trgovec in gostilničar, ki je bil več let župan v Volčah na Goriškem. Vrlemu narodnjaku kličemo: Še par »križev«.

— **Šahovske novice.** V nedeljo 29. t. m. bo v Mariboru tretje kolo tekmovanja za prvenstvo Slovenske šahovske zveze in sicer bosta dopoldne v kavarni Central pomerila svoje moči Mariborski šahovski klub in SK Železničar II, popoldne pa v dvorani tribune na stadionu ob Tržaški cesti UJNZB in SK Železničar I.

— **Drobne novice.** Temeljito racijo je izvedla mariborska policija, ki je zajela 15 sumljivih oseb, ki so jih poslali v domovinske občine. — Vrat si je prerezal v Vojašniški ulici 5 stanujoči 51-letni čevljar Ivan Puconja. V bolnici so mu rešili življenje. Tjakaj so prepeljali tudi Hedviko Žunko, ki je izpila večjo količino octove kisline. Vzrok obupnega dejanja ni znan. — 26-letnega posestniškega sina Josipa Zemljiča iz Žerjavcev pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah so pobili kmečki fantje na tla. Nezavestnega so ga prepeljali v bolnico. Orožniki poizvedujejo za napadalci. — Konj je udaril hlapca Antona Hanžiča s Pobrežja s tako silo po glavi, da je obležal s težkimi poškodbami. Zdravi se v bolnici. — Levo nogo si je zlomila radi padca na poledenelih tleh 17-letna Otilija Žvižaj iz Hoč. Nahaja se v bolnici.

— **Mesto prezidialnega tajnika,** ki bo nekak osebni tajnik mestnega župana, je predvideno v novem proračunu mestne občine.

— **Iz vrst železniških delavcev.** »Delavska Politika« poroča v številki 12: **»Železniški delavci praznujejo.** Naš list je že ponovno poročal o pomanjkanju kredita za železniško delavnico. Vodstvo delavnice je prisiljeno uvajati takozvano praznovanje in je doslej počivalo delo že več sobot. Ta teden praznujejo delavci kar dva dni, t. j. v petek (praznik Sv. Save) in v soboto. Drugi teden pa bo delo počivalo od sobote popoldne do torka zjutraj. Ker so radi počivanja dela zlasti hudo prizadeti železniški delavci — družinski očetje, so se obrnili za odpomoč na razna merodajna mesta. Kakor se sliši nameravajo v kratkem prirediti zborovanje kar v prostorih železniške delavnice na katerega bodo povabili tudi mariborskega poslanca g. Žebota, da bi jim objasnil zakaj se ne more prepričati merodajnih krogov, da je treba zvišati kredit za železniško delavnico. Ob tej priliki bodo tudi zaprosili g. poslanca, da naj podvzame vse potrebne korake, da bodo prišli delavci do polne zaposlitve in zaslužka.«

— **Na petkov svinjski sejem v Mariboru** dne 27. januarja je bilo pripeljanih 69 svinj. Povprečne prodajne cene: 5—6 tednov stare od 80—100 din za komad, 7—9 tednov 110—130 din, 3—4 mesece 280—340, 5—7 mesecev 350—450, 8—10 mesecev 490—550, 1 leto stare 780—1.010 din. Mesne cene 6.50—9 oziroma 9—11.50 din za kg. Prodanih je bilo 26 prašičev.

— **Angleški krožek** je imel predsnočnjim svoj redni letni občni zbor. Poročali so predsednik dr. Janko Kotnik, tajnik prof. Kos, blagajnik prof. Bogovič, knjižničar Gniušek in preglednik računov prof. Šumljak. Krožek ima svojo knjižnico, ki šteje 700 knjig, in se lepo razvija. Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor s predsednikom dr. Kotnikom in podpredsednikom dr. V. Rapotcem.

— **60-letnico rojstva** obhaja te dni ravnatelj mestnega vojaškega urada g. Janko **Jež.** Slavljenec je znan kot izvrsten pevec in družabnik, ki ga odlikuje sočen humor in zabavna šegavost. Pri posameznih pevskih zborih sodeluje kot tenorist. Ob lepem življenjskem jubileju mu želimo čim več sreče, zdravja in prijetnega življenja v nadaljnjih desetletjih.

— **Ljudska univerza v Mariboru.** V ponedeljek 30. januarja ob 20. uri bo predaval **o zgodovini naše Dalmacije in njenih** številnih otokov pr'ljubljeni hrvaški zgodovinar in predavatelj g. profesor dr. Rudolf Horvat iz Zagreba. Kot najvažnejšo točko predavanja bo orisal predavatelj veličastno zgodovino republike Dubrovnik. Pomembne zgodovinske spomenike pa bo ponazoril z mnogobrojnimi skioptičnimi slikami. V petek 3. februarja predava o predhodnikih sodobnega nacionalizma min. docent g. dr. Franc Zwitter iz Ljubljane.

— **Meteorološka postaja na Teznem,** otvorjena 1. novembra 1938, se bo izpopolnila do stopnje meteorološke postaje prvega reda s 1. aprilom. Posamezne meteorološke naprave so stale 400.000 din. S 1. marcem bodo pričeli spuščati meteorološke balone s premerom 1 m. Po letu teh balonov bo osebje metereološke postaje lahko opazovalo in ugotovljalo jačino vetra v višinah po 100 m.

— **Bela kuga.** V Studencih pri Mariboru je postala dne 12. oktobra 1938 žrtev kriminalnega splava 19-letna tkalka Anica Žagarjeva, ki je v tukajšnji bolnici umrla radi zastrupljenja krvi. Pred smrtjo so jo v bolnici zaslišali. Opisala je žensko, ki ji je odpravila telesni plod. Na podlagi opisa so orožniki aretirali 47-letno kleparjevo ženo Rozalijo Neratovo iz Studencev, ki pa je pri zaslišanju odločno zanikala vsako krivdo. Pač pa je pri zaslišanju izpovedala, da se je pečala z umetnim odpravljanjem telesnega ploda in da je lani 5 ženskam »pomagala«. Neratova je sedela včeraj dopoldne na zatožni klopi mariborskega malega kazenskega senata in sicer radi obtožbe državnega tožilca, da je povzročila smrt Anice Žagarjeve, in da je 5 neznanim ženskam odpravila telesni plod. Senat, ki mu je predsedoval s. o. s. dr. Čemer, pa se glede krivde smrti Žagarjeve ni mogel prepričati ter je Neratovo radi tega dejanja oprostil, pač pa je senat Neratovo obsodil na 8 mesecev strogega zapora, ker je po lastni trditvi lani 5 ženskam odpravila telesni plod.

— **Društvo »Jadran« obvešča članstvo,** da bo letošnji redni letni občni zbor v nedeljo dne 29. t. m. ob 9. uri dopoldne v dvorani Narodnega doma. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor. S. M.

— **Občni zbor mariborskega Ženskega društva** bo v četrtek dne 9. februarja ob 20. uri v dvorani Ljudske univerze. K polnoštevilni udeležbi vabi odbor.

— **Naknadni redni letni pregled vseh motornih vozil iz Maribora** se bo vršil dne 1. II. 1939 ob 15. uri na dvorišču mestnega avtobusnega podjetja v Plinarniški ulici v Mariboru. Vsak lastnik motornega vozila ima prinesti s seboj: 1. prometno knjižico z državnim kolekom 100 din po tar. post. 90 a. t. z. za potrdilo v prometni knjižici. 2. Takso za komisijski pregled v znesku din 54 za vsak avtomobil odnosno din 27 za vsako motorno kolo. Zamudnike bo zadela občutna kazen.

— **34 beračev in postopačev** je snoči aretirala policija, ko je napravila obsežno racijo po vsem Mariboru. Večinoma bodo izgnani v pristojne domovinske občine.

— **Koncert v proslavo sv. Save.** Snoči je bil koncert v proslavo sv. Save, ki je popolnoma napolnil Sokolski dom. Koncerta so se udeležili tudi komandant mesta general Stanojlović, mestni župan dr. Juvan in mnogi drugi odlični predstavniki javnosti. Spored je bil zelo pester in je obsegal pevske, orkestralne in solistične točke, ki so bile vse nagrajene z aplavzom.

Mariborsko gledališče

Sobota, 28. januarja, ob 20. uri: »Matura«. Red D.

Nedelja, 29. januarja, ob 15. uri: »Vse za šalo«. — Ob 20. uri: »Pesem s ceste«. **Globoko znižane cene. Zadnjič.**

Ponedeljek, 30. januarja: zaprto.

Torek, 31. januarja, ob 20. uri: »Avtomelody«. Premiera. Red C.

★

Premiera Štimčeve novosti »Avtomelody«. Po skrbnih pripravah je ta v Sloveniji dozdaj še nevprizorjena dramska reportaža dozorela do premiere, ki je določena na torek dne 31. t. m. Pričakuje se tudi navzočnost avtorja.

Nov most čez Muro

Radenci, 24. januarja

Lani so začeli pri Petanjcih graditi nov most čez Muro, o katerem smo v »Slov. Narodu« že poročali. Čeravno smo v zimskem času, vendar se dela živahno nadaljujejo kakor poleti. Tako je prav živahno pri gradnji 5 mostov in pri preložitvi ceste, ki bo vodila h glavnemu mostu čez Muro. Gradnja manjših petih mostov, ki bodo na novi cesti radi poplavljenega ozemlja, bo kmalu končana. Nad mostovi pa bo potem zgrajen šele nasip za cesto. Ti mostovi so na tej strani Mure ter so primerno razvrščeni, da bodo mogli ob povodnji propuščati vodo. Čim bodo dela s cesto in temi mostovi gotova, se bo vse delo preneslo na gradnjo glavnega mostu čez Muro, kar bo v kratkem.

Za glavni most že delajo dva podpornika, ki jih grade globoko v zemlji. Voda tega dela ne ovira, pri čemer pomagajo železne stene, da se more odkopavanje zemlje in zabijanje pilotov vršiti v železnem ogrodju. Pilotov zabijejo pet pod dnom struge 30 cm debelih in 10 m dolgih. Na teh pilotih bodo sloneli podporniki. Tako bo trdnost mostu sigurna, čeravno je svet na tem kraju mehkejši zaradi stalnih poplav. Dela tudi na levem bregu Mure lepo napredujejo. Most, ki bo 103.50 m dolg, bo imel tri odprtine ter bo zgrajen skoraj pravokotno čez strugo, kjer je bila ta že pred svetovno vojno regulirana. Če bodo dela v dosedanjem tempu napredovala, bo most prihodnjo jesen gotov in izročen prometu, s čimer se bo Prekmurje tudi na gospodarskem polju naslonilo na kraje tostran Mure, dočim je bilo dozdaj radi slabih prometnih zvez odrezano od Slovenije.

Iz Celja

—c **Novi proračun mesta Celja.** Mestni svet celjski je v petek zvečer obravnaval in sprejel proračun mestne občine za leto 1939-40. Redni proračun predvideva 17,819.183 din izdatkov in sicer 3,228.037 din osebnih in 14,591.146 din materialnih ter 17,819.183 din zdatkov in je za 1,283.464 din višji nego občinski proračun za leto 1938-39. Občinska doklada v višini 55% ostane neizpremenjena. Izredni proračun sklada za regulacijo mesta Celja predvideva 101.000 din izdatkov in ravno toliko dohodkov, to je 80.000 din več nego v letošnjem proračunu. Sklad za regulacijo Savinje, Ložnice in pritokov predvideva 851.800 din izdatkov in ravno toliko dohodkov ,to je 149.800 din več nego v letošnjem proračunu. Nadalje je v izrednem proračunu predvidenih še 1,078.450 din izdatkov in ravno toliko dohodkov, to je 419.550 din manj nego v letošnjem proračunu. Tu so predvideni naslednji izdatki: za nabavo škropilnega avtomobila 250.000 din, za tlakovanje Vodnikove ulice 200.000 din, za centralno kurjavo v meščanski šoli 140.000 din, za popravilo poslopij v mestnem zavetišču v Medlogu 60.000 din, za popravilo občinske hiše v Gosposki ulici 70.000 din, za gradnjo javnega stranišča v Gaberju 40.000 din, za centralno kurjavo v gledališču 70.000 din in za gradnjo drugega nadstropja na obeh dvoriščnih traktih meščanske šole 200.000 din. Kot dohodek je predviden izkupiček iz prodaje nepremičnin v znesku 1,078.450 din. V novem proračunskem letu bo občina ukinila užitnino na mast in soljeno slanino ter trošarino na sadjevec, na novo pa bo uvedla uvozino na vse kolesne dele v znesku 0.50 din za kg ter na vsa eterična in dišeča olja v znesku 2 din za kg. Vse blago za sreski cestni odbor v Celju bo oproščeno uvoznine. Postavka za čiščenje cest, trgov in ulic je v novem proračunu zvišana od 25.000 na 40.000 din.

— **Gradnja drugega gimnazijskega poslopja v Celju.** Banska uprava je izdala odločbo, da bo dravska banovina zgradila poslopje za II. državno gimnazijo v Celju, mestna občina celjska pa mora dati na razpolago primerno stavbišče. Občina je izbrala kot najprimernejše stavbišče za novo gimnazijo prostor ob Trubarjevi in Malgajevi ulici poleg realne gimnazije. Stavbišče meri okrog 10.000 kv. metrov ter je last gg. Danijela in inž. Viljema Rakuscha, majhen del pa je last ge. Hele Kaiserjeve. Odbor za gradnjo nove gimnazije bo definitivno rešil zadevo glede nakupa stavbišča in iznesel svoj predlog mestnemu svetu. Banska uprava je pristala na izbiro tega stavbišča.

—c **Nove smuške proge** bo uredila mestna občina na prošnjo SPD v Celju na severnem pobočju Tovsta.

—c **Podaljšanje električnega voda.** Mestna elektrarna bo podaljšala električni vod na Dobrovo do hiš štirih posestnikov. Ti posestniki pa bodo morali brezplačno preskrbeti dovoljenje za postavitev drogov za električni vod in prispevati k stroškom napeljave.

—c **Fasade Mestnega gledališča** občina letos ne bo obnovila, ker še čaka, ali bo OUZD zgradil svoje poslopje za gledališčem ali pa bo ta prostor drugače uporabljen.

—c **Sportni prostor za treninge** bo uredila občina poleg prostora za sportni stadion za hribom sv. Jožefa. Prostor bo dolg 80 in širok 60 m. Pri tem delu bo občina zaposlila brezposelne. Stroški bodo znašali okrog 80.000 din. Ta prostor za treninge je namenjen predvsem SK Jugoslaviji, ki je izgubila svoje sportno igrišče pri Sp. Lanovžu.

—c **Važen informativen sestanek** bo priredilo dobrodelno društvo grafičnega delavstva v Ljubljani v nedeljo 29. t. m. ob pol 10. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Celju. Glede na pravilnik, ki je bil objavljen 21. t. m. v »Službenem listu« in je že stopil v veljavo ter v živo zadeva vse humanitarne ustanove, bodo poročali predstavniki človekoljubnih ustanov iz Ljubljane o položaju in ukrepih, ki so bili izvedeni, da se omenjeni usodni pravilnik izpremeni. Na sestanek opozarjamo vse humanitarne ustanove in človekoljubna društva.

—c **Ljudsko vseučilišče.** V ponedeljek 30. t. m. ob 20. bo predaval v risalnici meščanske šole prof. dr. Pavel Strmšek o »Šolskih uspehih in neuspehih«. Na to aktualno in zanimivo predavanje opozarjamo zlasti starše in vzgojitelje.

—c **Novo moško načelništvo Sokolskega društva Celja-matice** je sestaljeno takole: načelnik je br. Konrad Grilec, I. podnačelnik br. Gala, II. podnačelnik br. Koncilja. Vsi oddelki vadijo po nespremenjenem urniku.

—c **Umrla je** v četrtek v Kovinarski ulici 6 v Gaberju 73letna zasebnica Ana Fijavževa.

—c **Z vprašanjem novega planinskega doma pod Tovstom,** ki stoj že leta v surovem stanju in še vedno ni izročen svojemu pravemu namenu, se bo bavil mestni svet na prihodnji seji, ki bo meseca februarja.

—c **Razširitev Krekove ceste pri Narodnem domu.** Mestna občina bo v kratkem podrla staro mitnico nasproti Narodnega doma na Krekovi cesti. Ker je ta izredno prometna državna cesta na ovinku pri stari mitnici zelo ozka, namerava občina zaradi razširitve ceste kupiti še sosedni dve hišici in ju delno podreti. Pogajanja za nakup obeh hišic so v teku. Razširitev ceste je v tem delu nujno potrebna.

—c **Nočno lekarniško službo** ima od sobote 28. t. m. do vštetega petka 3. februarja kr. dvorna lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

POMAGAJMO GRADITI PIVKOV SOKOLSKI DOM